

STROKOVNA EKSKURZIJA V AVSTRIJO

Združenje za ekološko kmetovanje Dolenjske, Posavja in Bele krajine je dne 22. Septembra 2015 organiziralo jesensko strokovno ekskurzijo v Avstrijo. Te ekskurzije sem se udeležila tudi jaz, saj želim pridobiti čim širša znanja in izkušnje kmetovanja ter trženja tudi od kmetov zunaj naše meje. Po dolgi vožnji smo najprej prispeli do sedeža nevladne, privatne organizacije Noetova Barka-ARCHE NOAH.

Na posestvu grajskega vrta smo si ogledali vzorčne predstavitve zelenjave, zelišč, sadja, njihov predstavnik nas je popeljal ob gredicah ter v semensko banko in trgovino s semeni.

Organizacija letos praznuje 25 let in šteje 14.000 članov, semena razmnožujejo na 300 kmetijah, v genski banki premorejo 6000 sort in varietet semen, kar je veliko več kot premore slovenska rastlinska genska banka. Organizirajo delavnice in predavanja za varuhe semen, semena, sadike in literaturo tudi prodajajo, tržijo tudi obiske vzorčnega vrta.

Imajo popisane stare sorte dreves in sicer je vsako drevo označeno tudi z GPS kodami, da v primeru smrti lastnika še vedno vedo, kje se nahaja tista jablana. Semena ohranjajo v živo, torej želijo, da se jih čim več seje, da ne spijo v genski banki.

Organizacija se je, zanimivo, začela tako, da so štirje kmetje pred 25 leti dali pobudo o načrtnem zbiranju in ohranjanju starih sort semen. Tako njihova zbirka hrani tudi 600 različnih semen iz Hrvaške, ki so jih Hrvati v teh letih izgubili in jih sedaj dobivajo nazaj iz Arche Noah.

Organizacija je nevladna, financirajo se iz članarin, prodaje semen in sadik ter iz projektov. Trenutno se trudijo, da bi v Bruslju dosegli spremembo zakonodaje v smislu, da bi lahko uradno prodajali večje količine semen večjim ekološkim kmetijam, ne le vrtničarjem, kajti izkazalo se je, da so nekatera stara semena zelo dobra tako po količini kot po kvaliteti. Smiselno bi bilo sodelovanje z njimi, letos poleti so obiskali tudi nekatere kmetije v Sloveniji, ki ohranjajo stara semena. Več o Arche Noah si lahko preberete na: <https://www.arche-noah.at/>

V popoldanskem času smo si ogledali še ekološko-biodinamično kmetijo BIOHOF MOGG, (<http://www.biohof-mogg.at/>) Čez celotno sezono pridelujejo 50 - 60 vrst zelenjave na 10 ha površin in 8 rastlinjakih in sicer na biodinamičen način, kar je pri nas redkost, v Avstriji in Švici pa vedno bolj razširjena oblika pridelave zelenjave. Zanimiv je bil njihov način trženja in sicer – PARTNERSKO KMETIJSTVO.

Kmetija ima 10ha površin, redno zaposlenih je 8 ljudi, zelenjavo pridelujejo in dostavljajo partnerjem celo leto. Partnerji so v bistvu stranke, ki želijo kupiti zelenjavo. Januarja vsaka stranka/partner vplača kmetu 1008€. Kmet pa ji celo leto enkrat

tedensko dostavi zaboječek mešane zelenjave. Letos imajo 300 partnerjev (kupcev), ki so v januarju vplačali 300.000 €, kar je dovolj, da kmetija celo leto normalno dela in se ji ni treba ukvarjati s težavami trženja in viški zelenjave. Če je sezona slaba, je v zaboječkih nekoliko manj, če je sezona dobra, je nekoliko več, ampak kupci to razumejo, zato se imenujejo partnerji. So pač ljudje, ki jim je pomembno, da ima lokalni kmet delo (in še 7 zaposlenih), ter da zauživajo lokalno zdravo hrano. Tisti, ki so se pritoževali, da je v zaboječkih premalo, so pač odpadli in prišli tisti, ki pravijo, da je v zaboječkih preveč. Enkrat letno se vsi skupaj snidejo in povedo želje ter potrebe.

Kupci/partnerji tudi pomagajo pri dostavi zaboječkov. Nemogoče je, da bi kmet dostavil v enem dnevu zaboječke 150 strankam, zato imajo zbirna mesta, kjer dostavi več zaboječkov naenkrat, potem pa si kupci prostovoljno med seboj pomagajo pri dostavi. Zato so ti kupci resnično kot partnerji kmetu. V primeru revščine (študentje, matere samohranilke...) kmet omogoča, da 30% cene oddelajo na polju (pletje...). Zanimivo je tudi, da je kmet plačal čebelarju, da je pripeljal čebele za oprraševanje. No ja, pridelan med nato vzame kmet, ker so ga čebele prinesle z njegovih rastlin.

Ekskurzija je bila zanimiva. Vse videno bi lahko vpeljali tudi v Sloveniji.

Dijakinja 3.d, Ana Brdnik